

изхода му, защото за тях, спроти прѣдначертаното, това сондиране било просто претекстъ. Сутринята, когато въ черквата Св. Димитъръ се стекълъ множество народъ отъ тритѣ квартала, както се случвало винаги, когато въ града идвалъ владиката, младежитѣ събрани въ черквата нервно чакали момента на епохалния актъ. Дяконътъ, българинъ по народность и държащъ българска страна, още повече, че билъ увѣдоменъ да чете по български, започналъ въ тая смисълъ, но владиката го прѣкъсналъ и му поржчалъ да чете по грѣцки. Едва изрекълъ „етѣ ке етѣ (пáки и пáки)“, наелектризиранитѣ младежи отъ едно гърло извикватъ: „български искаме, долу грѣцкия“. Виковеѣ се повторили и потретили. Настанало суматоха, не видѣна до тогава. Бабитѣ се разревали съ виковеѣ: „бре какви години дочакахме, тичайте убиха владиката“, а по-малодушнитѣ граждани си „омиватъ ржцѣтѣ“ и избѣгватъ отъ черквата. Владиката, смутенъ и разтреперанъ, скоро добива куражъ отъ нѣкои отъ мѣстнитѣ гъркомани, които се намѣсили и го успокоили да не слуша „ония момчети“ и да продължава службата на грѣцки, въ каквата смисълъ извикалъ и фанатизираниятъ сливенецъ, възпитаникъ на атинския филологически факултетъ Яни Сотировъ. Това още повече раздразило младежитѣ, които рѣшаватъ да изкаратъ дѣлото до край, и още по-грѣмогласно почнали да викатъ: „навънъ, навънъ!“ Казватъ, че нѣкои отъ тяхъ били въоръжени, и даже, за въ случай на разправия между българѣ, нагласили нѣколко мжжаги съ сопи край черковната врата¹⁾. При тия викове паниката взема върхъ, а владиката, убѣденъ окончателно въ невъзможностьта да продължава службата, билъ незабѣлѣзано изтласканъ вѣнъ върху вълни отъ раздвижено гъмжило. Разправятъ, че той заплакалъ при тая сцена, а бабитѣ, които вѣрвали, че черквата ще се събори още при първитѣ викове, напуцатъ я прѣди да стане това, съ страхъ, че зарадъ „ония чапкъни, които нѣма да харосатъ“, ще си изтеглятъ всички и че нѣмало вече да има „берекетъ“. („Хората докато почитали владиката—и Господъ берекетъ давалъ; тогазъ двѣ питѣ за пара и една бадева!“).

Новината за станалото като буря се разнесла изъ цѣлия градъ. На всѣкъдѣ злободневния въпросъ и разговоръ било изгонването на владиката и очакванитѣ проклетии. Скрытъ у приятели, той тайно напусналъ града и му се заканилъ. Нѣкои разправятъ, че е билъ даже и ударенъ и че е бѣгалъ изъ града въ пълна владишка прѣмѣна, но това ще

¹⁾ Между тия мжжаги личели Вичо Падарйолу, Георги Александровъ Сакантията и др. Единъ отъ епитропитѣ на черквата прѣзъ това врѣме билъ Христоръ Гюлмезовъ, който държалъ страната на младежитѣ. За лице викалъ: „бре какво правите!“ а тихичко ги подбутвалъ съ думата: „дръжете!“